

Kinderen gun je de meest mogelijke verrijkende omgeving: Onderwijs en Sport op de Unilocatie

In de samenwerking tussen Onderwijs en Sport binnen de dorpen Grevenbicht en Obbicht is de mogelijkheid ontstaan om op de Unilocatie Onderwijs en Sport samen te voegen in de nieuwbouw van een Kindcentrum, gymzaal, kleedlokalen, kantine en aanleg van voetbalvelden en tennisbanen. Door toevoeging van de gymzaal een multifunctionele sport- en onderwijslocatie. Voor kinderen in de voorschoolse en basisschoolleeftijd is de directe omgeving belangrijk om binnen veilig vallen en opstaan te ontwikkelen. Voor het samen werken, delen, overleggen, plannen, uitvoeren van onderwijs en sport en het doorontwikkelen van de samenwerking in betekenis voor kinderen, inwoners en dorpen, is het van cruciaal belang om samen de unilocatie te delen.

De Rijksoverheid maakt zich zorgen over het steeds minder bewegen van jonge kinderen en de gevolgen daarvan voor de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden en de toename van overgewicht <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/sport-en-bewegen/sporten-en-bewegen-voor-kinderen>.

De gemeente Sittard-Geleen stimuleert een gezonde en actieve leefstijl onder kinderen en jongeren. Het doel is om in de hele gemeente gezond eten, gezond drinken en bewegen voor iedereen gemakkelijk en leuk te maken. De gemeente is sinds 2014 een JOGG-gemeente: jongeren op gezond gewicht (leefstijlonderzoek, 2019).

Dit document is opgebouwd uit twee delen:

- I. Betekenis verbinding Onderwijs en Sport voor jonge kinderen
- II. Betekenis verbinding Onderwijs en Sport op de Unilocatie

I. Betekenis verbinding Onderwijs en Sport voor jonge kinderen

Waarom

Het orgaan waarmee wij leren, de hersenen, is lange tijd een zogenaamde black box geweest en pas in de laatste twintig jaar van de twintigste eeuw hebben de neurowetenschappen enorme sprongen vooruit gemaakt.

David A. Sousa maakte in 2006 in zijn boek *How the brains learns* als eerste heel zuivere vertalingen van de neurowetenschappen naar leren en opleiden. Hij kan daarmee gezien worden als de grondlegger van breinleren: het echt zuiver toepassen van neurowetenschappelijke kennis op het leren en onderwijzen van de mens. Breinleren is een methodiek voor het ontwerpen, ontwikkelen en uitvoeren van leerinterventies, waarbij de werking van hersenen als uitgangspunt wordt genomen (Ruijters & Simons, 2017). In de afgelopen 15 jaar is er meer bijzondere kennis verkregen uit wetenschappelijk onderzoek naar hersenen en hersenfuncties. Dit heeft geleid tot nieuwe inzichten in de achtergronden van jongerengedrag en is van betekenis voor al degenen die van betekenis zijn en omgaan met hen: opvoeders in de thuissituatie, op scholen en in het maatschappelijke leven. De opgedane kennis is o.a. van belang voor de praktijk van opvoeding en onderwijs (Jolles, 2020).

Door het vele onderzoek dat er gedaan wordt naar het brein weten we nu hoe we de hersenen kunnen trainen. Hierdoor kunnen we leerlingen tot bloei laten komen, zodat ze hun leven lang beter kunnen presteren (Kagan, 2019).

De ontwikkeling van jongeren draait niet alleen om het verwerven van kennis maar ook om de toepassing ervan. Jongeren moeten de opgedane kennis in de praktijk kunnen gebruiken, erover praten, kunnen overdragen, en 'oude' kennis en inzichten op creatieve, nieuwe manieren weten toe te passen.

Het blijkt dat de microstructuur van de hersenen verandert door prikkels vanuit de omgeving: door ervaringen. Door opgedane, brede ervaringen worden mensen wie ze zijn.

In de maatschappelijke discussie over de toekomst van het onderwijs wordt gesteld dat 'persoonlijke groei' van leerlingen nodig is naast hun cognitief presteren. Aansluitend neemt de interesse in brede vorming toe en moeten leerlingen de mogelijkheid krijgen om zich te ontwikkelen op gebieden die tot dusver in het reguliere onderwijs niet veel ruimte krijgen. Deze 'bildung' en brede vorming waarin plaats is voor persoonlijke groei, zorgen voor een menswording waarin het sociaal en emotioneel functioneren even belangrijk zijn als het cognitief presteren. Daarin wordt ook het creatief denken en probleemoplossend vermogen en de nieuwsgierigheid en ondernemingszin gestimuleerd, zogenaamde 21e eeuwse vaardigheden.

Wetenschappelijk onderzoek heeft bijgedragen aan een diepere kennis over breinkwesties zoals executieve functies, de ontwikkeling van emoties, identiteit en persoonlijke groei. In relatie tot het belang van de combinatie onderwijs en sport, schooldichtbij, kijken we naar de betekenis en consequenties voor steun, sturing en inspiratie van de nieuwe kennis en inzichten. Kinderen zijn 'werk in uitvoering': enerzijds moeten kinderen nog veel ervaringen opdoen en kennis verwerven voordat ze volwassen zijn, anderzijds blijken hersenen, het orgaan dat verantwoordelijk is voor ons leren en aanpassen aan de omgeving, pas rond het vijfentwintigste levensjaar uitgerijpt te zijn. Wij moeten nu de basis verzorgen voor alle kansen en mogelijkheden voor een intensieve sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling. Wij kunnen kinderen stimuleren tot persoonlijke groei zodat ze zich ontplooiën tot autonome personen die zich kunnen inpassen in de wereld van straks.

HOE

Relatie en belang onderwijs en sport

"Bewegen doe je met je brein, het is belangrijk voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling" (Jolles, 2020).

Bij bewegen gaat het niet alleen om de spieren en het skelet, maar vooral ook om aansturing en coördinatie. Grote delen van de hersenschors en de kleine hersenen worden geactiveerd, en dat is weer belangrijk voor de ontwikkeling van de executieve functies. Deze functies zijn essentieel voor leren, en ze stellen kinderen in staat te functioneren in zijn directe sociale omgeving en de bredere maatschappelijke context:

1. Aandachtsregulatie en prikkelverwerking
2. Doelen stellen, plannen, kiezen en handelen
3. Verwerking van de emotionele en motivationele waarde
4. De persoon in zijn eigen persoonlijke ruimte
5. De persoon in de sociale groep en samenleving

De gymles op de basisschool is erg belangrijk voor de ontwikkeling in het uitvoeren van complexe bewegingen. Het kind leert er om zijn lichaam, zijn armen, zijn benen en romp meer gericht te gebruiken. De gymles zorgt voor de oefening die nodig is om de motoriek, en uiteindelijk bewegingen te kunnen automatiseren.

Tevens beschikken kinderen over een soort van stuurprogramma in hun brein dat zegt: bewegen, bewegen, bewegen! Dit stuurprogramma zorgt ervoor dat kinderen activiteiten gaan opzoeken die of spieren en het vermogen tot bewegen en handelen kan ontwikkelen of hun een beleving geeft van ritmisch genieten en samen bewegen. Hierbij zijn er in de kindertijd verschillen tussen jongens en meisjes: jongens hebben meer een bewegingsneiging naar ongerichte motorische vaardigheden zoals klimmen, rennen en ravotten en meisjes meer gerichte bewegingen zoals dansen, ballet en teamsporten.

Uit veel onderzoek blijkt dat bewegen en de ontwikkeling van allerlei cognitieve aspecten samenhangen. Wij willen kinderen meer laten bewegen, niet alleen bij gymnastiek, maar ook tussen de lessen door. Wij willen kinderen inspireren en duidelijk maken dat bewegen om veel meer gaat dan om je gewicht en je uiterlijk: bewegen is goed voor je brein, voor de ontwikkeling van je hersenen! We richten samen met de sportverenigingen de schoolomgeving zo in dat deze zich nog beter gaat lenen voor beweging.

Balsporten belasten vele neuropsychologische vaardigheden zoals de waarneming, het ruimtelijk inzicht, de planning. Tevens moet de zintuiglijke informatie binnen de hersenen worden gecoördineerd, zodat motorische systemen in het lichaam, de benen, de romp, de handen en het hoofd goed aangestuurd worden.

Voor het voetballen en trefballen op het schoolplein, maar zeker voor het beoefenen in groeps-/clubverband van sporten zijn naast balbehandeling, motorische kracht, behendigheid en uithoudingsvermogen deze vaardigheden vereist.

Sporters moeten op hun tegenstander letten, zich goed kunnen bewegen, de bal en eventuele medespelers in de gaten houden. Ze moeten dubbelen, dribbelen en tegenspelers passeren of blokkeren. Daarvoor is een goede waarneming nodig en je moet je bewegingen goed en snel aansturen. Daarnaast moet je een goed concentratievermogen en geheugen hebben om snel te kunnen schakelen. Veel oefenen en leerervaringen leiden tot een net even iets snellere reactie, een nauwkeuriger schot of een creatieve oplossing in een complexe spelsituatie. Mede hierdoor krijgen sportende kinderen inzicht, overzicht en organiserend vermogen. Ook groeien ze in psychologisch zin: ze leren om te gaan met frustraties en het nemen van hun verlies. Mede belangrijk voor de ontwikkeling van sociaal gedrag.

Als we kijken naar de balsporten die vanuit beide sportverenigingen aangeboden worden, naschools en tussenschools dan ontwikkelen kinderen meerdere dimensies aldus Jolles (2020):

- Eenvoudige en complexere **bewegingen**;
- De **coördinatie** van bewegingen van ledematen en romp: balbehandeling, snelheid, kracht;
- **Waarnemingsfuncties** auditief, visueel, ruimtelijk, tastzin, evenwichtsgevoel;
- **Plannen en handelen** het bedenken van een tactisch en strategisch plan;
- **Kiezen, beslissen** en handelen onder tijdsdruk;
- **Inzicht in het eigen gedrag** en het aanpassen daarvan;
- **Verwoorden** van de eigen bedoelingen en kunnen communiceren met anderen;
- **Begrijpen** van de bedoelingen. Van medespelers, tegenspelers en coach;
- **Frustratietolerantie, motivatie en ambities**;
- **Sociaal gedrag**, kunnen samenspelen, **sportiviteit** en gedrag naar anderen.

Samenvattend: Mede dankzij de ontwikkeling van de motoriek en het bewegen, kan een kind zich ontplooien in meerdere dimensies. Hij wordt niet alleen beter in zijn motoriek, maar ook in cognitieve vaardigheden en in sociaal en psychologisch functioneren. De lichamelijke ontwikkeling, het bewegen, leert om doelen te stellen, deelhandelingen te bepalen en te prioriteren tussen verschillende opties. Om vervolgens voor de uitvoering te zorgen en tot slot te evalueren of de doelen zijn behaald. Daarnaast zijn de ervaringen in bewegen en sport belangrijk voor het sociale leren: ze bevorderen dat het kind de intenties van teamgenoten en tegenspelers leert begrijpen en erop weet te anticiperen. Mede dankzij de ontwikkeling van de motoriek en het bewegen, kunnen kinderen zich ontplooien in meerdere dimensies, want bewegen doe je met je brein en het is belangrijk voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling.

WAT

Door hersenonderzoek is er steeds meer bekend over de werking van het brein. Met die kennis kunnen we ons onderwijs inrichten op een manier die is afgestemd op hoe hersenen van nature leren. Als we dat doen, leren onze leerlingen meer en sneller. Ze nemen meer op en onthouden beter. En de leerlingen hebben meer plezier in het leren en lesgeven wordt (nog) leuker: "in de Kingbeek met de stroom meezwemmen".

Kagan (2019) beschrijft zes principes van breinvriendelijk onderwijs die wij tevens verbinden met de combinatie Onderwijs-Sport:

Principe	Uitleg	Verbinding Onderwijs-Sport	Praktische samenwerking
1. Voeding	Hersenen hebben continu een grote hoeveelheid voedingsstoffen nodig om optimaal te kunnen functioneren.	1. Leerlingen stimuleren om te bewegen 2. Leerlingen aansporen om te spelen 3. Leerlingen gezond(er) laten eten 4. Leerlingen voldoende te laten drinken 5. Leerlingen goed leren ademen 6. Les geven met bewegingsstructuren	Gebruik sportvelden Samenwerking Ecsplora en sportverenigingen om in schooltijd en tijdens naschools aanbod beweging en spel aanbieden Ontwikkelen Gezonde school vanuit een toegekende subsidie
2. Veiligheid	Leerlingen moeten zich veilig voelen, anders kunnen hun hersenen niet optimaal werken.	1. Samenhorige teams vormen 2. Samenhorige leerjaargroepen vormen 3. Leerlingen aansporen om te spelen 4. Positieve sociale interactie stimuleren 5. Leerlingen ontspannende ademhalingstechnieken aanleren 6. Progressieve spierontspanningsoefeningen doen	Zichtbaar vanuit school bewegen op de sportvelden Omgeving is veilig ingericht Na schooltijd meteen naar de training of naschools aanbod
3. Sociaal	Het brein is een sociaal orgaan en mensen zijn van nature gericht op samenwerken.	GLPS: basisprincipes voor coöperatief leren: - gelijke deelname d.m.v. waarde diversiteit - Individuele aansprakelijkheid - Positieve wederzijdse afhankelijkheid - Simultane interactie	Samen gebruik maken van de omgeving Afstemmen en rekening houden met elkaar Zorg dragen en verantwoordelijk voelen voor de omgeving Samen sporten Samen faciliteiten gebruiken voor culturele invullingen
4. Emoties	Positieve emoties bevorderen het denk- en leervermogen en de creativiteit.	1. Les geven met passie 2. Leerlingen enthousiast maken 3. Emoties koppelen aan lesstof 4. Leerlingen prijzen 5. Successen vieren 6. Positieve emoties oproepen 7. Leerlingen aansporen om te spelen	Gebruik van sportfaciliteiten gedurende onderwijstijd
5. Aandacht	Lesstof die aandacht krijgt, wordt beter onthouden.	1. Leerlingen stimuleren om te bewegen 2. Leerlingen aansporen tot spelen 3. Korte termijn- en werkgeheugen leeg maken 4. Leerlingen leren actief te luisteren	Ouders in de gelegenheid stellen om meer tijd als gezin door te brengen door trainingen aansluitend aan school te plannen Inzet specialisten op sportgebied
6. Prikkel	De hersenen zoeken en onthouden bepaalde prikkels.	1. Voorspelbaarheid (spelregels) 2. Leerlingen laten spelen 3. Effectieve feedback	Training, talentontwikkeling door clubs

II. Betekenis Onderwijs en Sport op de Unilocatie

“It takes a village to raise a child; it takes children to raise a village”

“Mensen zijn primaten en leven van oudsher in tribes: in groepen waarin we ons thuis voelen, die ons beschermen en waaraan we onze loyaliteit willen en kunnen geven. We hebben elkaar nodig om te kunnen leven. Mensen zijn geen solisten. We werken samen, worden verliefd en maken ruzie. Doordat mensen samen leven en werken ontstaan er culturen. En deze culturen vormen op hun beurt weer het denken en doen van mensen” (Braun& Kramer, 2018).

Grevenbicht en Obbicht hebben hun eigen culturen gevormd, rijk aan verbinding en tradities. Dit is in beide dorpen terug te zien in de vele verenigingen op velerlei gebied zoals sportverenigingen, harmonieën, schutterijen, heemkundevereniging, toneel, dans en creatieve uitingen. Sportclubs, muziekverenigingen, kerken, hobby-verenigingen zijn tribes die ontstaan vanuit een gedeeld thema, een activiteit of gedachte. Dit brengt tevens met zich mee dat individuen vaak lid zijn van verschillende tribes, waarbinnen zij de uitdaging aangaan om met anderen één geheel te vormen én tegelijkertijd de uitdaging om met een diversiteit aan mensen en meningen om te gaan. Cultuur is er altijd en overal. Het zit in ons, is om ons heen, de hele dag. Het wordt letterlijk al met de paplepel ingegoten. Cultuur zit tussen mensen; cultuur schept orde in chaos; mensen vormen cultuur; cultuur vormt mensen; cultuur geeft unieke antwoorden op universele vragen; cultuur is functioneel; cultuur is zingevend; cultuur is speels; cultuur komt in patronen; cultuur geeft ritme; cultuur bestaat uit subculturen en cultuur verandert voortdurend.

In het Middengebied bouwen we met verbinding, kracht en liefde een levende organisatie. We stellen ons open voor de verschillen en brengen mensen bij elkaar die in hetzelfde geloven en tegelijkertijd verschillende benaderingen hebben om relaties met elkaar aan te gaan. Dit met het doel om een levende community te zijn, waarin dorpen en mensen ertoe doen en verschillen er mogen zijn én blijven.

Kinderen worden geboren in gezinnen die behoren tot een of meerdere culturen. De directe omgeving van gezin, familie, vrienden en dorpen vormen de cultuur waarin kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar met veilig vallen en opstaan opgroeien. De kinderen die ons Kindcentrum bezoeken, groeien voornamelijk op in Grevenbicht en Obbicht. Veilige omgevingen waarin de kinderen, vanuit nieuwsgierigheid en imiteren, ontwikkelen in leren en leven. Uiteindelijk gaan ze de dorpen uit met een goed gevulde rugzak aan vaardigheden, competenties en de attitude: Yes, I'm ready to change the world.

Als Kindcentrum geloven wij in de kracht van inclusieve culturen, vanuit eigenaarschap samenwerken en onderlinge verschillen omarmen en benutten. Binnen het Kindcentrum en daarbuiten. Tevens hebben we ook behoefte aan een veilige thuishaven met een basisstructuur gebaseerd op een balans tussen én ik én de ander én de omgeving. Samen met voetbalclub Argo en tennisclub Bicht '14 gaan we waanzinnig hard werken om samen een tribe te vormen waar iedereen met passie zijn/haar talenten kan inzetten en waarin we samen voor het hoogst haalbare gaan.

Het uitgangspunt hierbij is vestiging op een unieke plek, waar het Kindcentrum en Sport samen bewerkstelligen dat niet “samen één”, maar SAMEN VEEL MEER de basis vormt. De basis voor het veilig kunnen opgroeien van kinderen en het ontwikkelen van hun talenten en vaardigheden, vanuit de kracht van de culturele herkenbaarheid van beide dorpen.

Grevenbicht en Obbicht, elk energiek en rijk, op hun eigen-wijze en vanuit hun eigen traditie!

Wat gebeurt er in de wereld ver weg en dichtbij.

1. Internationale trends

In onze huidige samenleving ervaren we een snelheid aan ontwikkelingen zoals we die nog nooit meegemaakt hebben. Technologie heeft de grootste impact op het dagelijkse leven, de economie en de samenleving. Daar waar we enkele jaren geleden de telefoon uitsluitend gebruikten om te telefoneren is hij nu een communicatiemiddel, agenda, boekhouding, bibliotheek, fototoestel, filmcamera, enz. Van telefoon thuislaten naar de functie van een mobile device in school. Een kijkje nemen in New York of de safariparken in Afrika is geen probleem en zelfs met een VR-bril is te ervaren alsof je er bent. Letterlijk ligt de wereld aan onze voeten. Nieuwe technologieën stellen ons in staat om wereldwijd gebeurtenissen en ideeën te volgen en te delen. Ook beïnvloeden zij de arbeidsmarkt. Routinematige arbeidsprocessen worden overgenomen door machines en

robots. Tevens zal er een toename ontstaan in banen met de nadruk op 21^e-eeuwse vaardigheden zoals communicatie, creativiteit en probleemoplossend vermogen.

2. Nationale trends

Het rapport 'De toekomst tegenmoet. Leren, werken, zorgen en samenleven in het Nederland van later' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2016) spreekt naast technologie van economie, ecologie en demografie als krachten die grote invloed hebben op het leven. Demografisch gezien hebben we te maken met een toenemende diversiteit in de bevolking door migratie en volgende generaties van eerdere migranten. Andere ontwikkelingen zijn verstedelijking en vergrijzing. Ecologisch gezien hebben we te maken met het opraken van fossiele brandstoffen en het uitputten en vervuilen van de aarde. Klimaatverandering is een van de gevolgen met wereldwijde noodzaak tot het nemen van bewuste en duurzame uitstoot-beperkende maatregelen.

Economie is een onzekere factor met grote gevolgen voor maatschappij en onderwijs. We hebben te maken met een (langzaam) herstel na de economische crisis, al zijn de uiteindelijke Corona-gevolgen hierin nog niet duidelijk. Economie heeft gevolgen voor onderwijs, arbeidsmarkt en levensonderhoud. Verandering, verdwijning en het ontstaan van nieuwe banen vraagt veranderingen in opleidingen. Tevens speelt globalisering een rol m.b.t. internationalisering van het onderwijs en de arbeidsmarkt waardoor communiceren en omgaan met mensen uit andere culturen noodzakelijke vaardigheden zijn (Ros, Lieskamp, & Heldens, 2017).

De invloed van de thema's en trends op het onderwijs in Nederland is groot. In 2014 gaf staatssecretaris Sander Dekker het startschot om via discussie, dialoog en het verzamelen van input te komen tot een visie over de toekomst van onderwijs. Het visietraject Onderwijs 2032 (Onderwijs 2032, sd) is in 2016 afgerond en eind 2017 verder gegaan met curriculumvernieuwing (Curriculum.nu, sd) om meer samenhang in het onderwijsaanbod te realiseren, overladenheid terug te dringen en de kerndoelen te laten aansluiten op de veranderende samenleving. Dit betekent een herijking van kerndoelen en eindtermen die vanaf 2020/2021 worden ingevoerd. De Nederlandse overheid gaat over het WAT en legt dit vast in de Wet op het primair onderwijs, in het Besluit kerndoelen en in de Wet op de referentieniveaus. De opdracht aan scholen is: "draag bij aan kwalificatie, subjectificatie (persoonsvorming) en socialisatie" aldus Zeegers (2017). Tevens benoemt hij daarbij de bedoeling van het onderwijs volgens Biesta: "het volwassen in de wereld zijn van een ander mens helpen mogelijk maken" en is het Toezichtkader van de Onderwijsinspectie vernieuwd.

3. Kindante

De wereldwijde trends en de invloed daarvan op het hedendaagse onderwijs neemt Kindante mee in haar beleidsontwikkelingen. Al enkele jaren geven wij vorm aan het vernieuwen van ons onderwijskundig beleid met de totale ontwikkeling en talenten van het kind als vertrekpunt. Ieder kind is uniek en alle kinderen zijn gelijk in ongelijkheid. Samen blijven we de visie op onderwijs doorontwikkelen en deze is voor alle scholen het uitgangspunt voor de ontwikkeling van een bij de schoolomgeving en lokale populatie passend ontwikkelingsaanbod.

Dat betekent een culturele en structurele verandering van de organisatie. Met betrekking tot de cultuur is gekozen voor begrippen als eigenaarschap, commitment aan de strategie, individuele verantwoordelijkheid, samen leren en samen doen. Van iedere Kindante medewerker wordt verwacht dat hij mens-, professioneel relatie-, prestatie- en taakgericht is en gericht is op zelfactualisatie. Dat wordt het Kindante-DNA genoemd: mensgericht, toegewijd, transparant en groei.

De structuur moet ondersteunend zijn aan de cultuurveranderingen. Scholen werken samen in regionale clusters m.b.t. gedeelde thema's en opdrachten. In de structuur past het opnieuw inrichten en ombouwen van het stafbureau tot een ondersteuningsbureau waarin talenten van medewerkers beter benut worden.

Domein Onderwijs/ICT volgt technologische ontwikkelingen en deelt deze met de scholen. Door domein Faciliteiten wordt samen met scholen gestuurd op duurzaamheid en bewustwording.

Domein Personeel kijkt met een vernieuwende blik naar personeel vanuit talenten, eigenaarschap en zelfregulatie. Niet zorgen voor, maar zorgen met. Loopbaanontwikkeling met de toekomst voor ogen is daar een onderdeel van.

Internationale- en nationale ontwikkelingen en bestuurlijk beleid beïnvloeden bewustwording t.a.v. toekomstgericht denken en handelen.

Kernverantwoordelijkheid van Kindante blijft om binnen een financieel economisch gezonde omgeving op stichtingsniveau vorm te geven aan een kwalitatief goed ontwikkelingsaanbod voor elk kind in samenwerking met die externe kindpartners die daar een inhoudelijke bijdrage aan kunnen

leveren op het gebied van educatie, welzijn, sport, cultuur en wetenschap en techniek en daarnaast op een kwalitatief goede wijze invulling geven aan de werkgeversrol. Voor dat eerste zijn eigentijdse ontwikkelomgevingen essentieel: meer dan een "schoolgebouw" waarin klassikaal instructie kan worden gegeven. Om de pluriforme opdracht aan 0 t/m 12 jarigen vorm te geven is een omgeving nodig waarin kinderen zonder belemmeringen vanuit afstand, kosten, veiligheid / bereikbaarheid worden uitgenodigd en uitgedaagd om deel te nemen aan een breed aanbod. Voor de nieuwe Kingbeek betekent dit: een aanbod waarin educatie rijk is van inhoud kennis, vaardigheden, attitudes op een breed terrein.

4. Bs. de Kingbeek

Bs. de Kingbeek is in augustus 2015 ontstaan uit het fuseren van drie voormalige scholen in één toekomstgerichte school. Daar horen gedrag en manieren van werken bij waarbij de ontwikkeling van kinderen centraal staat. Teamleden zijn enthousiast en actiegericht. In de dagelijkse werkelijkheid ontstaan oplossingen op individueel niveau met gevolgen voor het primaire proces, die bij voortduring gedeeld worden en waar vooraf overleg plaatsgevonden heeft. In deze cultuur wordt méér afstemming tussen teamleden bereikt. Daardoor zijn we met veel inspanning steeds beter in staat om de gewenste schoolontwikkeling, van adaptief onderwijs naar innovatief* onderwijs (Karels, 2017) duurzaam tot stand te brengen. Bs. De Kingbeek is vier jaar geleden gestart met het ontwikkelen van een professionele leergemeenschap (PLG). Zij hanteert hierbij de definitie van Mentink (2014) zoals benoemt door Ros, Lieskamp en Heldens (2017, p. 223): "een gemeenschap van leraren die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het leren en ontwikkelen van leerlingen, waarin er eigenaarschap en regelruimte is, waarin leraren initiatieven nemen voor de eigen professionalisering en het collectief leren, waar leraren werken die gemotiveerd, betrokken en bevlogen zijn en blijven en al hun talenten in gezamenlijkheid inzetten voor de brede ontwikkeling van de leerlingen."

Bs. de Kingbeek is samen met haar kindpartners, Peuterspeelzaal Jut en Jol en Kinder- en naschoolse opvang Handj in Handj, in ontwikkeling tot een Kindcentrum. De waarden en identiteit, missie en visie zijn het fundament van deze samenwerking. De strategie, keuzes en acties kunnen verschillend zijn vanwege leeftijds- en doelgroepen (piramide van Kim).

5. Samenwerking Bs. Kingbeek, SV Argo en TC Bicht '14

Alle partijen, zijn het er over eens, naar school ga je om samen te leren.

Wij geloven dat je ondertussen ook veel kunt leren van en vooral met de wereld om je heen. Dit geldt niet alleen voor leerlingen, maar voor alle lerende (ook voor onderwijzend personeel, ook voor sporters). Wij geloven dat je dat daar moet doen waar het echt gebeurt: op de sportvelden, in de keuken van een professionele kok, in de fabriekshal, of met de licht- en geluidsman achter de schermen in het theater. Een samenwerking tussen school, leerlingen en de mensen die er vanuit hun expertise dagelijks mee aan de slag zijn. Hoe betekenisvoller de context hoe meer het beklift.

Wij geloven dat er veel mogelijkheden in de directe schoolomgeving aanwezig zijn, maar niet altijd de aandacht krijgen die ze verdienen. Wij willen daarom o.a. cultuur, sport, science and technology, beroep, bedrijf, natuur, onderwijs en wie we ook vergeten, via de Unilocatie Onderwijs en Sport verbinden. Zo ontstaat een plek waar:

- iedereen (leerlingen, ouders, onderwijzend personeel, en iedereen die lerende een warm hart toedragen of iets voor lerende willen betekenen) in de praktijk waar maakt dat we onderwijs samen rijk kunnen aanvliegen.
- iedereen ideeën komt opdoen voor eigen initiatieven in de eigen omgeving of context.
- kruisbestuiving tussen alle sectoren ontstaat.
- in de toekomst elke lerende zijn of haar persoonlijke ontwikkelingsvraag stelt of beschrijft en deze verbindt met een betekenisvolle leeractiviteit of expert uit het werkveld op weg naar het antwoord.

Wij vinden dat school zich niet met zijn leerlingen in het schoolgebouw hoeft terug te trekken. We willen bewust zijn van het feit dat we mensen van buiten de school, binnen de school kunnen laten helpen. Zo wordt de school ook voor niet direct betrokkenen (kinderen en ouders) van grote(re) betekenis.

Wij krijgen én grijpen deze kans om de samenwerking tussen school en de wereld om ons heen, voor altijd, met behulp van sport rijker te maken.

Wat doen we al?

Op dit moment zijn we in regelmatig overleg over de voortgang betreffende de Unilocatie. We zijn ons bewust van het feit dat de samenwerking tussen Onderwijs en Sport meer is dan de som van de delen. We zijn daar ook los van elkaar nog zoekende in. Dit document en een aparte voorbereiding vanuit de sportclubs zijn het voorbeeld daarvan. Om de werkelijke verbinding met elkaar te gaan maken, heeft de school een subsidie van de Gezonde School aangevraagd zodat we gezamenlijk een verdieping kunnen maken met deskundige ondersteuning.

Wat kunnen we momenteel nog niet?

Door de grote afstand tussen school en sportvelden, wordt er op dit moment geen gebruik gemaakt van buitensport accommodaties. Om vanuit school te sporten op de buitensport-accommodaties zou teveel waardevolle lestijd verloren gaan aan transfers. Het in een groep verplaatsen van kinderen tussen school en sportveld vergt naast tijd ook dat de veiligheid van alle kinderen in acht dient te worden genomen. Hiervoor zijn weer vrijwilligers nodig, hetgeen een extra planning met zich mee brengt. De weersafhankelijkheid maakt het vrijwel onmogelijk om de transfer tussen school en sport-accommodatie in goede banen te leiden, indien deze niet in de directe nabijheid liggen.

Wat is het doel van de Unilocatie?

De Unilocatie stimuleert de samenwerking tussen onderwijs en sport. Dit wordt inhoudelijk aangevuld met cultuur, beroep en bedrijf, science and technology, natuur om samen praktische buitenschoolse betekenisvolle leeractiviteiten vorm te geven en dient tevens tot inspiratie voor andere sportclubs, instanties, scholen, leerkrachten, ouders en lerende.

Wij willen laten zien dat we samen, onderwijs en sport, de drempels tussen scholen en hun omgeving kunnen verlagen.

De Unilocatie stimuleert onderwijs en sport om zich in een volgende toekomstgerichte ontwikkelfase te begeven. Niet alleen nu maar ook in de toekomst!

Daarmee wordt de Unilocatie:

- een verbinder.
- een samenwerking.
- een beweging.
- een etalage van best practice.
- een inspiratiebron voor andere scholen, sportclubs, bedrijven, instanties, leerkrachten, ouders en leerlingen om verder te kijken dan de muren van de school, of de hekken van de sportvelden.
- een plek waar iedereen ziet en ervaart dat we leren, sporten, ontwikkelen, bewegen, natuurbeleving, etc., echt samen kunnen doen.
- een plek waar iedereen ervaart dat scholen en sportverenigingen prima in staat zijn kinderen te ontwikkelen, maar dat leren in een overdrive komt als je het (buiten) school in een passende context en omgeving kunt doen.
- ook een plek:
 - waar elke schoolunit mooie buitenschoolse activiteiten gaat organiseren
 - waar persoonlijke leervragen van leerlingen gekoppeld worden aan experts.
 - waarin elke schoolunit groeit van 'school gestuurd aanbod binnen de context die het schoolgebouw kan bieden' naar 'leerlinggestuurd aanbod in een betekenisvolle (schoolgebouw overstijgende) context.

Dit resulteert erin dat we via de Unilocatie elkaar inspireren, uitnodigen, uitdagen en aanmoedigen.

Wat gaan we nog meer doen?

- Door de gymzaal te integreren in het totaalconcept kunnen de overige verenigingen die gebruik maken van de gymzaal tevens gebruik maken van de kantine van de sportverenigingen, denk hierbij aan judoclub, dansvereniging en volleybalvereniging.
- Wij staan open voor het uitbreiden van de samenwerking zodra deze partijen een toegevoegde waarde hebben voor het totaal concept.

- Er worden schoolvoetbalteams groep 5-6 en groep 7-8 opgericht en direct na schooltijd kan getraind worden, dit is breder dan voor leden van de voetbalvereniging.
- Door tennis- en voetbalvereniging worden aansluitend aan schooltijd trainingen en lessen aangeboden voor de basisschoolkinderen. Dat betekent dat ouders hun kinderen niet direct na afloop van school af hoeven te komen halen en later elders weer moeten brengen. (minder verkeersbewegingen van en naar de locatie), kinderen niet eerst naar huis hoeven fietsen of lopen (verkeersveilig) en ouders kunnen langer blijven doorwerken indien gewenst. Tevens is er tijd voor gezins-qualitytime als ouders klaar zijn met werken en kinderen klaar zijn met trainen.
- Hierbij wordt, buiten de clubtrainers, gebruik gemaakt van Ecsplora.
- Vanwege de grote buitenruimte inclusief de sportvelden wordt straks vaker en aan meerdere groepen tegelijk buiten les gegeven.
- Kinderen met meer behoefte aan beweging maken gebruik van de sportvelden als ze zich heel druk voelen.
- Tijdens pauzes wordt gebruik gemaakt van de velden en van de tennismuur.
- De school wordt gebruikt voor bestuursvergaderingen van de sportverenigingen.
- De versproducten uit de moestuin van de school worden gebruikt in de keuken van de kantine. Dit maakt ook deel uit van het lesprogramma: ondernemerschap.
- Door de combinatie is er minder ruimtebehoefte omdat er sprake is van dubbelgebruik (gebruikers van school en sport) van de fietsenstalling, de parkeerplaats, het schoolplein, de sportvelden en de ruimte om de gebouwen.
- Concentratie van voorzieningen zorgt ervoor dat met dezelfde middelen de school- en sportroutes veiliger worden gemaakt.
- Sportverenigingen en school sluiten een intentie-overeenkomst waarin onder andere wordt vastgelegd dat permanent nieuwe verbindingen tussen school en sport worden gezocht om de binding tussen school en sport en tussen de inwoners van Obbicht en Grevenbicht te versterken.
- Combi-abonnementen maakt het mogelijk om gebruikers van de accommodatie van meerdere verenigingen lid kunnen zijn, of gebruik kunnen maken van de faciliteiten.

Praktisch inrichten:

Belangrijkste uitgangspunt voor het samen gaan in dit project is de mogelijkheid om in het buitengebied met natuur en ruimte het optimale in verbinding te betekenen, sportgericht en ontwikkelingsgericht en waarbij we samen de verbinding maken met het specifieke dorpenhart: het verenigingsleven.

Beide dorpen kenmerken zich met veel activiteiten in verbinding met elkaar en gericht op doen en denken: tennis, voetbal, harmonieën, schutterijen, kunstzinnige activiteiten, dansschool, zangkoor, heemkundevereniging, popmuziekschool, initiatief, tafeltennis, boksen, carnavalsverenigingen enz. Op dit moment is er vanuit de jongeren reeds een initiatief om met alle verenigingen samen een dorpskerstactiviteit te organiseren.

De plek leent zich geweldig voor het verbinden van de beide dorpen vanuit beider uniekheid en zelfstandigheid.

Daartoe moet er nu ruimer gedacht worden vanuit alle activiteiten die er mogelijk zouden kunnen zijn.

Gebouwelijk:

Een nieuw IKC-gebouw maakt de verbinding binnen en buiten mogelijk bij alle weerstypen. Een overkapping rond het gebouw zou zich daarvoor lenen en het mogelijk maken dat toeschouwers/bezoekers van de locatie op buitenschoolse tijdstippen ook droog staan.

Het gebouw moet aan een goed en gezond leefklimaat bijdragen: veel licht, ventilatie en een natuurlijke betrokkenheid bij de omgeving.

Burgerschap/Ontwikkelingsgericht:

De veelheid aan verenigingen geeft aan dat er in de dorpen oog, oor en behoefte is aan talentontwikkeling en samen actief zijn. Dit is op muziek, kunst, geschiedkundig, natuur en sportgebied. Ook zien we ondernemerschap en technologische bedrijven in de directe omgeving. In school komt dit samen en is een geweldige motor voor anders leren en ontwikkelen: de ideeën

daartoe zijn gericht op uitvoering, ondernemerschap en verbinding. In school zullen de kinderen samen met de omgeving een kunstacademie oprichten. De kantine van de voetbal- en tennisvereniging zal multifunctioneel worden ingericht zodat o.a. als kunstgalerie voor de school kan functioneren. Hierdoor wordt enerzijds voor de geïnteresseerden buiten schooltijden de mogelijkheid gegeven om te bezichtigen en anderzijds wordt nieuw 'publiek' bereikt doordat mensen met een andere intentie naar de sportkantine komen. Samen met ouders richten de kinderen een moestuin in en onderhouden deze, met als doel het groente en fruit te bereiden in de kantine, waardoor deze ook een restaurantfunctie krijgt voor kinderen, ouderen, sportverenigingen, die bv. op een competitie-dag in de kantine een broodje, salade, soep, komen eten. Kinderen gaan met hulp van volwassenen verplichtingen aan en organiseren hun "bedrijf"; de inkoop, bepalen prijzen, onderhoud, verkoop, enz. Het schoolorkest zorgt voor een heerlijk muziekje, kunst hangt (te koop) aan de muur en vooraf/aansluitend is er gymnastiek/ balletje slaan/balletje trappen.

Tevens loopt deze samenwerking door in het nu nog buitenschoolse aanbod dat ook tot het onderwijskundig aanbod kan gaan behoren. Kinderen groeien op in een natuurlijke omgeving en een gebouw gaat daar bij aansluiten.

De gymzaal moet opnieuw gebouwd worden in relatie met alle gebruikers, alle verschillende noodzaken. Ook hier moet contact met buiten zijn en waar mogelijk een korte directe verbinding met de aanpalende voorzieningen.

Andersom moet buiten IKC-tijden het IKC ook functioneel kunnen zijn voor andere gebruikers gerelateerd aan onderwijs of sport.

Het moet een rijke omgeving zijn: een IMOO: integraal mens ontwikkelings omgeving

Dat betekent dat ook de weg er naar toe, rust en veiligheid voor jong en oud moet betekenen: een zeer goed doordachte verkeerstoeleiding.

Samen veel meer! Kindcentrum en sportverenigingen die samen voor de waardevolle verbinding en plek zorgen waar "Children raise a Village én a Village raise Children".

De realisatie van de Unilocatie kan om genoemde redenen alleen op de unieke plek in het Middengebied waar de uniciteit, waarde en kracht in de herkenbaarheid van beide dorpen het meest optimaal gewaarborgd worden. Geen enkele andere plek biedt deze noodzakelijke voorwaarde om zowel de groei van kinderen als van beide dorpen te faciliteren.

Samenvatting

Middels deze notitie hebben wij in hoofdlijnen de uitdaging van school en beide sportverenigingen inzichtelijk gemaakt om

- elkaar op inhoud te kunnen versterken (een verrijkende leer- en leefomgeving ontwikkelen, kwaliteit van aanbod aan bewegingsonderwijs en naschools aanbod);
- dat doen vanuit één gezamenlijk gedragen visie op de ontwikkeling van kinderen (pedagogisch handelen, aansluiten op de mentale en fysieke ontwikkeling op kindniveau, waarden en normen, eigenaarschap en verantwoordelijkheid, leeftijdsadequaat handelen);
- de maatschappelijke omgeving laten profiteren van het totaalaanbod (de beide kerkdorpen ervaren een verrijking door het tot stand brengen van de centrale voorziening op maatschappelijk, cultureel en economisch gebied);
- dat vormgeven door optimaal gebruik te maken van gedeelde faciliteiten en voorzieningen waardoor de te realiseren investering met maatschappelijke middelen gerechtvaardigd is (het maatschappelijk vastgoed kan efficiënter worden ingezet door te kiezen voor gedeelde ruimtes zoals kleedkamers, vergader ruimtes, keukens / pantry voorzieningen, bergingen, afvalopslag en verwijdering, gedeelde beheer faciliteiten zoals conciërges, en BHV enz);
- de voorziene locatie nodig hebben om de visie te realiseren (op een gezamenlijke locatie kan al het bovenstaande wél gerealiseerd worden).

S.V. Arago
FR
H.M.G. Bouwman
voorzitter

Bs. de Kingbeek
R. van Leeuwen
R. van Leeuwen
directeur

T.C. BICAT '14
J.C. HEFFELS
VOORZITTER

Literatuur

Manon Ruijters en Robert-Jan Simons (red). Canon van het leren. 50 concepten en hun grondleggers. Vakmedianet. Deventer 2017. Blz. 101 Breinleren. Antonio R. Damasio en David A. Sousa.

Jelle Jolles. Leer je kind kennen. Over ontplooiing, leren, denken en het brein. Uitgeverij Pluim. 2020.

Dr. Spencer Kagan. Breinvriendelijk onderwijs. Feiten, praktische tips en coöperatieve structuren. Beknopte uitgave. Bazalt. 2019.

Gemeente Sittard-Geleen, leefstijlonderzoek 2019

Website Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/sport-en-bewegen/sporten-en-bewegen-voor-kinderen>